

ธนาคารอาคารสงเคราะห์

ครั้งที่ 215/2565

25 พฤศจิกายน 2565

FINANCIAL INSTITUTIONS

อันดับเครดิตองค์กร: AAA

อันดับเครดิตตราสารหนี้:

หุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ ไม่มีหลักประกัน AAA

แนวโน้มอันดับเครดิต: Stable

วันที่ทบทวนล่าสุด : 12/11/64

อันดับเครดิตองค์กรในอดีต:

วันที่	อันดับเครดิต	แนวโน้มอันดับเครดิต/เครดิตพินิจ
24/11/63	AAA	Stable

ติดต่อ:

จันทนา ทวีรัตนศิลป์

jantana@trisrating.com

ปวินท์ ธทรงธรรม

pawin@trisrating.com

จิตตราพรรณ ปันทะเลิศ

jitrapan@trisrating.com

นฤมล ชาญชนะวิวัฒน์

narumol@trisrating.com

WWW.TRISRATING.COM

* รายงานนี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของรายงานฉบับภาษาอังกฤษ

เหตุผล

ทริสเรทติ้งคงอันดับเครดิตองค์กรของธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ธอส.) ที่ระดับ “AAA” ด้วยแนวโน้มอันดับเครดิต “Stable” หรือ “คงที่” และในขณะเดียวกันยังคงอันดับเครดิตพันธบัตรไม่ด้อยสิทธิ ไม่มีหลักประกันของบริษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย (บตท.) ที่ระดับ “AAA” ด้วยเช่นกัน ทั้งนี้ อันดับเครดิตดังกล่าวสะท้อนถึงสถานภาพในทางกฎหมายของ ธอส. ซึ่งเป็นทั้งรัฐวิสาหกิจและสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFI) ที่มีความเชื่อมโยงกับรัฐบาลไทยใน “ระดับสูงสุด” (Integral) และมีบทบาทที่ “สำคัญมากที่สุด” (Critical) ต่อการดำเนินนโยบายของภาครัฐในการส่งเสริมให้ประชาชนที่มีรายได้น้อยถึงปานกลางมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง นอกจากนี้ อันดับเครดิตยังสะท้อนถึงการที่รัฐบาลให้การค้ำประกันภาระผูกพันทางการเงินของธนาคารอย่างชัดเจนโดยอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกับสถาบันการเงินเฉพาะกิจอื่น ๆ ในกรณีที่เป็นอีกด้าน ซึ่งในมุมมองของทริสเรทติ้งเห็นว่าเป็นไปได้สูงมากที่ธนาคารจะได้รับการสนับสนุนเป็นพิเศษจากรัฐบาลอย่างทันท่วงทีและเพียงพอในกรณีที่ธนาคารมีปัญหาทางการเงิน

ส่วนการคงอันดับเครดิตพันธบัตรของ บตท. นั้นสะท้อนถึงการควบคุมกิจการของ บตท. เข้ากับ ธอส. ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติขุเลกบริษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย พ.ศ. 2563 ที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 23 กันยายน 2563 อันเป็นผลทำให้สินทรัพย์และหนี้สินทั้งหมดของ บตท. ถูกโอนมายัง ธอส.

ประเด็นสำคัญที่กำหนดอันดับเครดิต

มีความเชื่อมโยงกับรัฐบาลในระดับสูงสุด

ธอส. เป็นสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ พ.ศ. 2496 ซึ่งทริสเรทติ้งประเมินว่าความเชื่อมโยงระหว่างธนาคารกับรัฐบาลนั้นอยู่ใน “ระดับสูงสุด” อันเนื่องมาจากสถานภาพการเป็นรัฐวิสาหกิจของธนาคารที่มีรัฐบาลเป็นเจ้าของแต่เพียงผู้เดียวโดยผ่านการกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง ทั้งนี้ ความเชื่อมโยงระหว่างธนาคารกับรัฐบาลยังมีปัจจัยสนับสนุนจากการที่ธนาคารเคยมีประวัติได้รับการสนับสนุนทางการเงินจากรัฐบาลในรูปของการเพิ่มทุน การค้ำประกันเงินกู้ และเงินชดเชยจากความสูญเสียที่เกิดจากการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาล ในขณะที่เดียวกัน รัฐบาลยังมีการควบคุมการดำเนินงานของ ธอส. อย่างเข้มงวดโดยผ่านการแต่งตั้งผู้บริหารระดับสูงและคณะกรรมการของธนาคารอีกด้วย

ในฐานะที่เป็นรัฐวิสาหกิจ ธนาคารได้รับการประเมินผลในด้านการบริหารจัดการและผลการดำเนินงานประจำปีโดยสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) ซึ่งอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของกระทรวงการคลัง ส่วนในฐานะที่เป็นสถาบันการเงินเฉพาะกิจนั้น ธอส. อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) และธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ในกรอบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยง ความเพียงพอของเงินทุน และการคุ้มครองผู้บริโภค

มีบทบาทสำคัญมากที่สุดต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาล

ทริสเรทติ้งประเมินว่าบทบาทของ ธอส. ในการดำเนินนโยบายของรัฐบาลนั้นมี “ระดับความสำคัญมากที่สุด” ตาม “เกณฑ์การจัดอันดับเครดิตองค์กรที่เกี่ยวข้องกับภาครัฐ” ของทริสเรทติ้ง ทั้งนี้

เนื่องจากธนาคารมีบทบาทพิเศษที่ชัดเจนในการส่งเสริมให้ประชาชนผู้มีรายได้น้อยถึงปานกลางมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองโดยผ่านการให้บริการสินเชื่อที่อยู่อาศัยที่ประชาชนเข้าถึงได้

ในกรณีนี้ รัฐบาลได้ให้การสนับสนุนด้านการเงินแก่ ธอส. อย่างต่อเนื่องเพื่อให้ธนาคารสามารถดำเนินการตามพันธกิจได้โดยผ่าน “บัญชีตาม ธุรกรรม นโยบายรัฐ” (Public Service Account – PSA) ในรูปของเงินอุดหนุนเพื่อชดเชยต้นทุนดอกเบี้ยและความสูญเสียที่เกิดจากการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาล ทั้งนี้ ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2565 บัญชีตามธุรกรรมนโยบายรัฐมีส่วนคิดเป็น 9.91% ของสินเชื่อทั้งหมดของธนาคาร และจากสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยปล่อยใหม่ทั้งหมดของธนาคารจำนวน 246.9 พันล้านบาทในปี 2564 นั้น 78% เป็นการปล่อยให้แก่กลุ่มผู้มีรายได้น้อยและปานกลาง

เป็นผู้ให้บริการสินเชื่อที่อยู่อาศัยรายใหญ่ที่สุดและเป็นสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่ใหญ่เป็นอันดับสามในประเทศไทย

ธอส. เป็นผู้ให้บริการสินเชื่อที่อยู่อาศัยรายใหญ่ที่สุดของประเทศโดยมีส่วนแบ่งทางการตลาดที่ระดับ 34.1% ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2565 สินเชื่อที่อยู่อาศัยใหม่ของ ธอส. จำนวน 246.9 พันล้านบาท ณ สิ้นปี 2564 นั้นคิดเป็น 40.3% ของสินเชื่อที่อยู่อาศัยปล่อยใหม่ทั่วประเทศซึ่งรวมสินเชื่อที่ปล่อยโดยธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ ด้วย และเมื่อเปรียบเทียบกับสถาบันการเงินเฉพาะกิจด้วยกันแล้ว ธอส. ถือว่าเป็นสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 3 เมื่อพิจารณาในแง่ของขนาดของสินทรัพย์รวม ทั้งนี้ ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2565 สินทรัพย์รวมของธนาคารมีมูลค่าทั้งสิ้น 1.6 ล้านล้านบาท

ตำแหน่งทางการตลาดที่มั่นคงของ ธอส. นั้นมีปัจจัยสนับสนุนจากการมีฐานลูกค้าที่มีขนาดใหญ่ซึ่งประกอบไปด้วยกลุ่มผู้กู้ที่มีรายได้น้อยถึงปานกลางเป็นส่วนใหญ่รวมไปถึงข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ โดยลูกค้าของธนาคารมากกว่า 80% เป็นกลุ่มผู้มีรายได้น้อยถึงปานกลาง ในขณะที่กลุ่มข้าราชการคิดเป็นสัดส่วนประมาณ 60% ของฐานลูกค้าของธนาคาร ธนาคารยังได้เริ่มเพิ่มความหลากหลายของกลุ่มลูกค้าโดยได้ขยายไปสู่กลุ่มผู้มีรายได้น้อยถึงปานกลางจนถึงสูงตามเป้าหมายกลยุทธ์สำหรับปี 2564-2568 อีกด้วย ปัจจุบันธนาคารสัดส่วนสินเชื่อดังกล่าวยังคงอยู่ในระดับต่ำแต่มีแนวโน้มที่จะค่อย ๆ เพิ่มขึ้นจากการเข้าเป็นหุ้นส่วนธุรกิจกับผู้ประกอบการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์รายใหญ่และขนาดกลาง ในขณะที่การริเริ่มระบบธนาคารดิจิทัลมาใช้ก็เป็นปัจจัยที่ช่วยสนับสนุนการเติบโตอย่างต่อเนื่องให้แก่ธนาคารได้อีกด้วยเนื่องจากเป็นการลดเวลาของขั้นตอนในการให้บริการสินเชื่อ

แนวโน้มอันดับเครดิต

แนวโน้มอันดับเครดิต “Stable” หรือ “คงที่” อยู่บนพื้นฐานการคาดการณ์ของทริสเรทติ้งว่าความเชื่อมโยงของธนาคารกับรัฐบาลที่อยู่ในระดับสูงสุดและบทบาทที่สำคัญมากที่สุดของธนาคารในการดำเนินนโยบายภาครัฐในฐานะที่เป็นสถาบันการเงินเฉพาะกิจและรัฐวิสาหกิจนั้นจะยังคงไม่เปลี่ยนแปลงในอนาคตอันใกล้

ปัจจัยที่อาจทำให้อันดับเครดิตเปลี่ยนแปลง

อันดับเครดิตหรือแนวโน้มอันดับเครดิตของ ธอส. อาจได้รับการปรับลดลงหากเกิดการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญในด้านนโยบายของรัฐบาลที่ส่งผลกระทบต่อบทบาทของธนาคารในการดำเนินนโยบายของภาครัฐหรือกระทบต่อความเชื่อมโยงระหว่างรัฐบาลและธนาคาร

ข้อมูลงบการเงินและอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ^{1,2}

หน่วย: ล้านบาท

	ม.ค.-มิ.ย. 2565 ³	ณ วันที่ 31 ธันวาคม			
		2564	2563	2562	2561
สินทรัพย์รวม	1,581,659	1,506,337	1,407,251	1,259,170	1,163,882
สินทรัพย์ถาวรเฉลี่ย	1,543,998	1,456,794	1,333,211	1,211,526	1,113,170
เงินลงทุนในหลักทรัพย์	52,771	62,088	76,714	27,574	31,143
เงินให้สินเชื่อและดอกเบี้ยค้างรับ	1,537,747	1,469,629	1,341,807	1,228,035	1,120,164
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	121,066	111,827	97,301	87,559	79,356
เงินรับฝาก	1,345,830	1,274,849	1,161,658	993,269	943,382
เงินกู้ยืม ⁴	112,150	111,150	136,047	158,464	125,600
ส่วนของผู้ถือหุ้น	107,494	101,425	95,164	104,353	81,876
ส่วนของผู้ถือหุ้นถาวรเฉลี่ย	104,460	98,295	92,694	86,050	78,241
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ	18,925	34,602	27,652	29,970	30,996
รายได้ที่มีโชดดอกเบี้ย ⁵	942	1,989	2,322	2,188	1,798
รายได้รวม ⁵	19,868	36,590	29,974	32,158	32,795
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน ⁶	4,401	9,066	8,769	9,628	8,282
กำไรจากการดำเนินงานก่อนหนี้สูญ	15,466	27,524	21,205	22,530	24,512
หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญ และขาดทุนจากการด้อยค่า	9,630	15,595	10,771	9,093	11,902
กำไรสุทธิ	6,069	12,351	10,434	13,501	12,611
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ	553	1,144	1,257	1,283	1,140
กำไร (ขาดทุน) สุทธิจากเงินลงทุน	1,581,659	1,506,337	1,407,251	1,259,170	1,163,882

- 1 งบการเงินรวม
- 2 รวมธุรกรรมนโยบายรัฐตั้งแต่ปี 2558 เป็นต้นมา
- 3 ยังไม่ได้ปรับอัตราส่วนให้เป็นตัวเลขเต็มปี
- 4 รวมรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน
- 5 หักค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมและบริการ
- 6 ไม่รวมค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมและบริการ แต่รวมการด้อยค่าของสินทรัพย์

หน่วย: %

	ม.ค.-มิ.ย. 2565 ⁷	ณ วันที่ 31 ธันวาคม			
		2564	2563	2562	2561
ความสามารถในการทำกำไร					
อัตราส่วนผลตอบแทน/สินทรัพย์รวมถัวเฉลี่ย	0.79	0.85	0.78	1.11	1.13
ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย	2.22	2.13	1.79	2.11	2.42
อัตรากำไรจากดอกเบี้ยสุทธิ	2.36	2.27	1.99	2.37	2.67
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ/สินทรัพย์รวมถัวเฉลี่ย	2.47	2.38	2.07	2.47	2.78
รายได้ที่มีไขดอกเบี้ย/สินทรัพย์รวมถัวเฉลี่ย	0.12	0.14	0.17	0.18	0.16
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ/รายได้รวม	2.78	3.13	4.19	3.99	3.48
อัตราส่วนค่าใช้จ่ายดำเนินงาน/รายได้รวม	22.15	24.78	29.26	29.94	25.26
โครงสร้างเงินทุน					
อัตราส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 1	13.47	14.05	13.92	13.86	14.02
อัตราส่วนเงินกองทุน/สินทรัพย์เสี่ยง	14.72	15.30	15.17	14.11	15.27
อัตราส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 1/เงินกองทุนรวม	91.51	91.83	91.76	91.14	91.81
คุณภาพสินทรัพย์					
ต้นทุนทางเครดิต	1.30	1.12	0.84	0.77	1.11
เงินให้สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้/เงินให้สินเชื่อรวม ⁸	4.41	4.00	3.75	4.09	4.17
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ/เงินให้สินเชื่อรวม	180.02	191.55	194.39	168.70	170.67
แหล่งเงินทุนและสภาพคล่อง					
บัญชีเงินฝากกระแสรายวันและออมทรัพย์/เงินรับฝาก	24.08	24.60	23.68	24.83	24.12
เงินให้สินเชื่อรวม/เงินรับฝาก	113.46	114.44	114.78	123.22	118.29
เงินรับฝาก/หนี้สินรวม	91.29	90.74	88.54	86.01	87.19
สินทรัพย์สภาพคล่อง/เงินรับฝาก ⁹	10.31	9.70	11.89	9.74	11.03
สินทรัพย์สภาพคล่อง/หนี้สินระยะสั้น ¹⁰	11.65	10.93	13.21	11.19	12.05

7 ปรับอัตราส่วนให้เป็นตัวเลขเต็มปี

8 รวมรายการระหว่างธนาคาร แต่ไม่รวมดอกเบี้ยค้างรับ

9 รวมเงินกู้ยืมระหว่างธนาคาร

10 หนี้สินทางการเงินที่ครบกำหนดภายในเวลาน้อยกว่า 1 ปี

เกณฑ์การจัดอันดับเครดิตที่เกี่ยวข้อง

- เกณฑ์การจัดอันดับเครดิตองค์กรที่เกี่ยวข้องกับภาครัฐ, 30 กรกฎาคม 2563

ธนาคารอาคารสงเคราะห์ (GHB)

อันดับเครดิตองค์กร:	AAA
อันดับเครดิตตราสารหนี้:	
SMCT236A: พันธบัตรไม่ด้อยสิทธิ ไม่มีหลักประกัน 750 ล้านบาท ใ้ก่อนปี 2566	AAA
SMCT238A: พันธบัตรไม่ด้อยสิทธิ ไม่มีหลักประกัน 700 ล้านบาท ใ้ก่อนปี 2566	AAA
SMCT230A: พันธบัตรไม่ด้อยสิทธิ ไม่มีหลักประกัน 500 ล้านบาท ใ้ก่อนปี 2566	AAA
แนวโน้มอันดับเครดิต:	Stable

บริษัท ทริสเรทติ้ง จำกัด

อาคารสีลมคอมเพล็กซ์ ชั้น 24 191 ถ. สีลม กรุงเทพฯ 10500 โทร. 02-098-3000

© บริษัท ทริสเรทติ้ง จำกัด สงวนลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2565 ห้ามมิให้บุคคลใด ใช้ เปิดเผย ทำสำเนาเผยแพร่ แจกจ่าย หรือเก็บไว้เพื่อใช้ในภายหลังเพื่อประโยชน์ใดๆ ซึ่งรายงานหรือข้อมูลการจัดอันดับเครดิต ไม่ว่าทั้งหมดหรือเพียงบางส่วน และไม่ในรูปแบบหรือลักษณะใดๆ หรือด้วยวิธีการใดๆ โดยที่ยังไม่ได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจาก บริษัท ทริสเรทติ้ง จำกัด ก่อน การจัดอันดับเครดิตนี้มีใช้ค่าแกลงข้อเท็จจริง หรือคำเสนอแนะให้ซื้อ ขาย หรือถือตราสารหนี้ใดๆ แต่เป็นเพียงความเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงหรือความน่าเชื่อถือของตราสารหนี้นั้นๆ หรือของบริษัทนั้นๆ โดยเฉพาะ ความเห็นที่ระบุในการจัดอันดับเครดิตนี้มีได้เป็นคำแนะนำเกี่ยวกับการลงทุน หรือคำแนะนำในลักษณะอื่นใด การจัดอันดับและข้อมูลปรากฏในรายงานใดๆ ที่จัดทำ หรือพิมพ์เผยแพร่โดย บริษัท ทริสเรทติ้ง จำกัด ได้จัดทำขึ้นโดยมิได้คำนึงถึงความต้องการด้านการเงิน พฤติการณ์ ความรู้ และวัตถุประสงค์ของผู้รับข้อมูลรายใดรายหนึ่ง ดังนั้น ผู้รับข้อมูลควรประเมินความเหมาะสมของข้อมูลดังกล่าวก่อนตัดสินใจลงทุน บริษัท ทริสเรทติ้ง จำกัด ได้รับข้อมูลที่ใช้สำหรับการจัดอันดับเครดิตนี้จากบริษัทและแหล่งข้อมูลอื่นๆ ที่เชื่อว่าเชื่อถือได้ ดังนั้น บริษัท ทริสเรทติ้ง จำกัด จึงไม่รับประกันความถูกต้อง ความเพียงพอ หรือความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลใดๆ ดังกล่าว และจะไม่รับผิดชอบต่อความสูญเสีย หรือความเสียหายใดๆ อันเกิดจากความไม่ถูกต้อง ความไม่เพียงพอ หรือความไม่ครบถ้วนสมบูรณ์นั้น และจะไม่รับผิดชอบต่อข้อผิดพลาด หรือการละเว้นผลที่ได้รับหรือการกระทำใดๆ โดยอาศัยข้อมูลดังกล่าว ทั้งนี้ รายละเอียดของวิธีการจัดอันดับเครดิตของ บริษัท ทริสเรทติ้ง จำกัด เผยแพร่อยู่บน Website: www.trisrating.com/rating-information/rating-criteria